

Kemiönsaaren musiikki- juhlilla ilmaisuvoimainen avajaiskonsertti

Salon Seudun Sanomat 11.7.2019

KONSERTTI

Kemiönsaaren musiikkijuhlien avajaiskonsertti Kemiön kirkossa 9.7.

Asmo Jaakkola

Konsertti oli kehystetty **Beethovenin** ja **Mozartin** hieman harvemmin kuulluilla pianokvartetoilla. Näiden välissä kuultiin **Alexander von Zemlinskyn** myöhäisromanttinen teos sopraanolle ja jousisekstetolle sekä **Olli Kortekankaan** sarja moderneja luuttulauluja.

Konsertissa esiintyi noin puolet musiikkijuhlien taiteilijoista. Vaikka juhlien tämän vuoden teemaksi on nostettu naissäveltäjät, ei avajaiskonsertin ohjelmaan ollut otettu yhtään naisen säveltämää teosta.

Ludwig van Beethoven sävelsi *C-duuri pianokvartetton* jo 15-vuotiaana. Teoksessa kuuluu melko selvästi Mozartin vaikutus, ja varsinkin ensimmäisessä osassa on tyypillistä yleisölle tuttua iloista mootsarttia – jopa enemmän kuin konsertin lopuksi kuullussa Mozartin pianokvartetossa.

Yhtye, jossa soittivat **Milana Chernyavska** (piano), **Petri Aarnio** (viulu), **Diyang Mei** (alttoviulu) ja **Senja Rummukainen** (sello) onnistui tulkinnassaan erinomaisesti. Kappaleessa pianon osuus on hallitseva: nuoren säveltäjän into välittyy pianon melodisena ryöppyilynä. Varsinkin ensimmäisessä osassa pianolle oli kirjoitettu niin paljon soitet-

tavaa, että jousisto oli jäädä jalkoihin.

Chernyavska soitti suvereenilla tekniikalla, ja erityisen vaikuttavaa oli hänen eläytymisensä kamarimusiikilliseen ilmaisuun ja soittajien musiikilliseen vuoropuheluun. Jousien sointi oli yhtenäinen, ja soittajien ilmeistä ja katsekontakteista kuvastui soitamisen ilo.

Hidastukset, pienet hengitystauot ja kolmannen osan tanssiliset aksentit olivat samanaikaisia ja saivat kappaleen elämään. Varsinkin Mein alttoviulun sointi oli todella lämmin ja puhutteleva.

Alexander von Zemlinskyn *Maiblumen blühten überall* alkoi hieman epävarmasti ja tiukka-sointisesti, mutta kun jousiseksettetti löysi yhteisen rytmin ja viireen, monimutkainen sointukudos asettui uomiinsa.

Kappaleen teksti on kauneudessaan synkkä ja laulun henkilön kokemukset katkeria. Jousien dissonoiva säestys toi nämä tunteet kuulijan iholle – kuitenkin jopa yllättävällä inhimillisyyttä korostavalla lämmöllä. **Tuuli Lindebergin** sopraano soi miellyttävästi, mutta meinasi välillä jäädä traagisena myllertävän soitinkoneiston jalkoihin.

Käsiohjelmassa Olli Kortekangas kertoo ajatuksestaan tehdä moderni luuttulaulujen sarja. Niiden tuominen nykyaikaan ei ole lainkaan tuulesta temmattu ajatus. Alkoihan renessanssiajan lopulla – luuttulaulujen kulta-aikana – sävelkieli kehittyä selvästi modernimpaan kromaattiseen suuntaan.

Barokkiin tultaessa musiikin virtaukset veivät aivan toisaalle, ja saman henkiseen melodiseen ilmaisuun palattiin uudelleen vasta 1900-luvun taitteessa. *I have seen what I have seen* tuntuikin melko luontevalta lisältä englantilaisten luuttulaulujen jatkumoon. Perinne on selvästi kuultavissa, mutta melodiikka on tätä päivää.

Tuuli Lindeberg tuntui olevan esityksessä kuin kotonaan: vaikeatkin sävelkulut tulivat puhtaasti, ja äänessä oli sävyjä sanoitusten koko tunnelmakirjoon. Varsinkin viimeisessä laulussa *Tämä tyttö senkun kelluu* Lindebergin äänessä oli vahvaa eläytymistä vaikka fyysinen esiintyminen olikin vähäeleistä.

Michael Baranin kaunis teksti toi mieleen kaikuja kansanrunoudesta, ja melodia antoi vahvan vaikutelman veden vietävänä olemisesta. **Petri Kumela** loihti kitarastaan luuttua muistuttavia sointeja. Vaikuttavimpia olivat kuulaasti, mutta kantavasti soivat hiljaisimmat pianissimot.

Konsertin lopuksi kuultiin W. A. Mozartin *Es-duuri Pianokvartetto*. Tämä yhtye ei aluksi päässyt aivan niin täyteläiseen sointiin kuin ensimmäinen kokoonpano. Viulisti **Sonja Korkealan** soitossa kuitenkin kuului ja näkyi kamarimusiikillinen ilo, joka vähitellen tuntui tarttuvan myös muihin jousiin. Näin sointikin lämpeni huomattavasti. Chernyavska soitti jälleen taiturillisesti ja eläytyen.

Avajaiskonsertin perusteella tuleviltakin konserteilta on lupa odottaa paljon.

Välplanerad musikalisk tidsresa

I Jyrki Linjamas Stråkkvartett nr 2 är scherzot definitivt inget skämt, och suckmotiv omväxlande med perkussiva accenter håller lyssnaren kvar i den dystra stämningen. Men Dvorak lyfte stämningen på slutet.

KLASSISK MUSIK

Sonja och Katinka Korkeala, violin, Hariolf Schlichtig och Diyang Mei altfiol, Samuli Peltonen, cello samt Petri Kumela, gitarr och Tuuli Lindeberg, sopran.
Dowland, Mendelssohn, Schubert, Jyrki Linjama (uruppförande), Dvorak.
Kimitoöns musikfestspel, Karuna kyrka 10.7.

I den väl redigerade och innehållsrika programboken för Kimitoöns 21:a musikfestspel finns 29 uruppföranden uppräknade. Imponerande! **Jyrki Linjama** står för tre uruppföranden, mest välgående stråkkvartetten Allerheiligentag III som uruppfördes i Karuna muskulöst nationalromantiska kyrka i den mångfasetterade konserten på onsdag kväll.

Utan att i negativ mening vara en vielschreiber är Linjama en flitig tonsättare. Stråkkvartett nr 2 ingår i en Allhelgonasvit där alla kompositioner bygger på den finska folkkoralen "Helgonen har funnit friden", svenska psalmboken 133. Framförandet inleddes med att **Tuuli Lindeberg** med sin eteriska sopran sjöng psalmens första vers, på finska na-

turligtvis. Sålunda betonades temats betydelse och kvartetts första sats var lätt att uppleva som ett tema med variationer. Tempot är långsamt, musiken meditativ och lågmäld.

Kvartetten har klassisk form med tre satser, Preludium, Scherzo och Kondukt. Scherzot är definitivt inget skämt, musiken får visserligen tidvis mera fart och dynamik men suckmotiv omväxlande med perkussiva accenter håller lyssnaren kvar i den dystra stämningen.

Finalsatsen i ett mycket långamt tempo och starkt vibrerande ackord, kändes lite utdragen och då speltiden landade på 25 minuter där tonsättaren talar om drygt 15, uppstår ett litet frågetecken i frågan om kvartetts – **Sonja och Katinka Korkeala, Diyang Mei, Samuli Peltonen** – eljest utmärkta framförande.

Kvällens konsert med rubriken "Från den gamla till den nya världen" inleddes med **Petri Kumelas** gitarrversion av **John Dowlands** sorgligt monotona lutsolo Farwell. **Tuuli Lindeberg** kommer diskret in och musiken går över i Dowlands likaså melankoliska sång In Darkness Let Me Dwell. Skickligt och sömlöst förde Lindeberg och Kumela publiken

■ Vid kyrkan i Karuna, efter uruppförandet av Jyrki Linjamas Stråkkvartett nr 2. Från vänster Diyang Mei, Sonja Korkeala, Linjama, Katinka Korkeala, Samuli Peltonen. FOTO: PATRIK BAGGE

Tuuli Lindebergs diktning och förnåma röstteknik – vibratot! – var en njutning att lyssna på.

in i **Felix Mendelssohns** och **Franz Schuberts** romantiska värld vilken fick en speciellt intim karaktär då pianoackompanjemanget ersattes med gitarr: **Tuuli Lindebergs** diktning och förnåma röstteknik – vibratot! – var en njutning att lyssna på.

Till all lycka fick vi som avslutning njuta av **Antonin Dvoraks** vitala Stråkkvintett Ess-dur, opus 97.

Korkeala-kvartetten kompletterades med **Hariolf Schlichtigs** altfiol, som förresten stod för ett mycket vackert solo i den andra, allegro vivo-satsen, och spelade Dvoraks kvintett med god precision och balans och medryckande intensitet inte minst i den glatt punkterade finalsatsen.

FOLKE FORSMAN

Musiikkijuhlien kaunis kunnianosoitus Clara Schumannille

KONSERTTI

Asmo Jaakkola

Kemiönsaaren musiikkijuhlat: Clara & Robert Schumann, Salon Veturitali 11.7. Milana Chernyavskaja (piano), Sonja Korkeala, Katinka Korkeala ja Petri Aarnio (viulu), Hariolf Schlichtig (alttoviulu), Senja Rummukainen ja Samuli Peltonen (sello).

Kemiönsaaren musiikkijuhlat oli halunnut torstaisen konsertin ohjelmassa nostaa esiin 200 vuotta sitten syntyneen Clara Schumannin. Mukaan oli valittu kappaleita myös Claran paremmin tunnetulta aviomieheltä Robert Schumannilta.

Asetelma sai väistämättä aikaan pienen vertailun: vaikka otos oli pieni – vain neljä teosta – konsertti antoi vahvasti sen vaikutelman, että Clara Schumann on täysin syyttä jäänyt säveltäjänä vähälle huomiolle ja miehensä varjoon.

Aluksi kuultiin Robert Schumannin *Fantasiestücke*, jonka ensiosan maalailevat melodiat ja pehmeänä läikehtivä pianosäestys ovat ehkä säveltäjän lyirisintä tuotantoa. **Samuli Peltosen** sello soi kaihoisasti. Viimeisessä osassa sointi tiivistyi riehakkaaseen eteenpäin pyrkivään intohimoon.

Sitten oli Clara Schumannin vuoro. *Pianotrio g-molli* on taidokas kamarimusiikkiteos, jossa soittimien osuudet ovat hyvin tasapainossa ja tiiviissä keskustelussa vuorovaikutuksessa keske-

nään. Kiinnostavaa oli säveltäjän rytminen kekseliäisyys; eri mittaiset fraasit rikkomassa kaavamaisesta neljän tahdin jaksotusta, tahdin viimeistä iskua korostavat sellon pizzicatot ja kansanmusiikki-mainen tanssillisuus kuulostivat raikkailta. Samalla esiteltiin toinen toistaan romanttisempia melodioita.

Milana Cheryavskan, Sonja Korkealan ja Senja Rummukaisen trio toimi ensimmäisestä tahdistä lähtien hienosti yhteen. Rummukaisen sello soi pehmeän täyteläisesti, ja hänen eläytyksensä teoksen kamarimusiikillisiin yksityiskohtiin oli ihailtavaan tarkkaa.

Konsertissa kuultiin kantaesityksenä **Olli Kortekankaan** sävellys *Due per due*. Kappale on Kor-

tekankaan syntymäpäivälahja Kemiönsaaren musiikkijuhlien taiteellisille johtajille **Katinka Korkealalle** ja Sonja Korkealalle, jotka myös esittivät teoksen.

Kortekangas kirjoittaa tavoitteenaan olleen säveltää jotain, joka olisi enemmän kuin osiensa summa. Näppäilyn, pariäänten ja kahden sävelen tremoloiden yhdistelmät antoivatkin vaikutelman kuin mukana olisi ollut neljä soittajaa.

Alimman säestysäänän pysyessä pitkään samana – kuin bordunaäänä – mieleen tuli ruotsalainen avainviulu tai kotoisampi jouhikko. Teoksen tulkinta tuntui kuitenkin vielä kaipaavan viimeistelyä.

Clara Schumannin *Kolme romanssia viululle ja pianolle* täydensi ku-

vaa erittäin kyvykkästä säveltäjästä. Melodiat olivat pohdiskelevan laulullisia, ja Sonja Korkealan viulu soi tummasävyisen lämpimästi. Chernyavskaja teki jälleen vaikuttavan tulkinnan varsin taiturillisesta piano-osuudesta.

Konsertin päätti Robert Schumannin *Pianokvartetto Es-duuri*. Toisin kuin tiistaina kuulluissa **Mozartin** ja **Beethovenin** piano-kvartetoissa, tässä teoksessa soittimet olivat keskenään selvästi tasapuolisemmassa asemassa, ja solistista roolia oli kaikilla.

Petri Aarnion soitossa oli romanttista hehkua, ja viulun kantava sointi sopi hyvin teokseen, jossa oli melko paljon voimakkaita nyansseja. Jouset soivat hienosti yhteen, ja Samuli Peltonen pääsi loistamaan runsaissa tunteikkaissa sellosoloissa.

Kamarimusiikkia navetassa

Salon Seudun Sanomat 14.7.2019

KONSERTTI

Asmo Jaakkola

Kemiönsaaren musiikkijuhlat: Serenadi kartanossa, Wijkin kartano 12.7. Hanna Juutilainen (huilu), Petri Aarnio, Katinka Korkeala (viulu), Hariolf Schlichtig, Diyang Mei (alttoviulu), Senja Rummukainen, Samuli Peltonen (sello), Petri Kumela (kitara)

Tämän konsertin ohjelmaan oli koottu runsaasti lyhyitä pienimuotoisia kappaleita tai vain osia laajemmista teoksista. Mukaan oli jälleen onnistuttu löytämään harvemmin kuultuja ja suuremmalle yleisölle tuntemattomia helmiä. Tässä poimintoja kiinnostavimmista.

Jean-Baptiste Barrièren *Sonaatti nro 10* kahdelle sellolle toikaikuja 1700-luvun alusta. Melodiat olivat hienostuneita: toisinaan pohdiskelevia, toisinaan tempoilevan taiturillisia. Kesäkuussa kansainvälisessä Tšaikovski-sellokilpailussa kuudenneksi tulleen **Senja Rummukaisen** sekä **Samuli Peltosen** sellot soivat kauniisti yhteen. Erityisesti Rummukaisen solistiset osuudet koskettivat.

Niccolò Paganinin *Terzet-*

to Concertantesta alttoviululle, kitaralle ja sellolle kuultiin kolmas ja neljäs osa. Paganini tunnetaan paremmin virtuoosimaisista viulukapriiseistaan, mutta tämä teos esitteli hänen melodista ja kamarimusiikillista lahjakkuuttaan – toki taituruutta unohtamatta. Melodiat olivat tarttuvia, ja niillä oli selvästi tarinoita kerrottavanaan.

Aiheet kiersivät mukavasti soitimelta toiselle, ja säestyksissä hyödynnettiin kekseliäästi instrumenttien mahdollisuuksia. **Diyang Mein, Petri Kumelan** ja **Senja Rummukaisen** esitys oli kerrassaan ihailtava. Mein alttoviulun sointi oli hämmästyttävän lämmिन ja syvä, paikoin jopa selloa tummasävyisempi. Soittimen ääni suorastaan hohti solistista ilmaisuvoimaa.

Puitteet Wijkin kartanolla olivat monelta kohtaa mukavan näköiset, mutta vanhan navetan muuntautuminen kamarimusiikkisaliksi ei silti onnistunut ongelmitta. Yleisön ja esiintyjien seassa lentelevistä pääskysistä ei tainnut olla kovin paljon harmia: tirs kunta oli hillittyä ja toivottavasti kukaan ei saanut osumia päällensä. Esiintyjien takana olleista ikkunoista tulvi kirkasta valoa muuten hämärään tilaan niin, että tummina siluetteina näkyvien soittajien esitystä oli vaikea katsoa.

Myöskään tilan akustiikka ei tukenut kamarimusiikkia. Kiviseinää oli verrattain vähän, ja korkeassa harjakatossa ääntä oli vastassa vanhoja lautoja ja päreitä, jotka eivät antaneet toivottua vastakaikua hennoille äänille. Siksi sointivaihtelma jäi valitettavan usein melko valjuksi, varsinkin kun yleisöä oli runsaasti. Häiritsevintä oli kuitenkin navetan ulkopuolella useita kertoja päristellyt mönkijä, joka häiritsi herkkiä pianissimoita melkoisesti.

Konsertin lopuksi kuultiin teokset sekä **Felix Mendelssohnilta** että hänen isosiskoltaan **Fanny Mendelssohn-Hanselilta**. Näistä kiinnostavammaksi osoittautui Fannyn *Jousikvartetto Es-duuri*, josta kuultiin kaksi ensimmäistä osaa.

Säveltäjä ei tunnu piitanneen aikakautensa totutuista säveltämistraditioista. Hän on tehnyt rohkeasti omia ratkaisujaan, vaikka musiikin konventiot olisivat pyrkineet rajoittamaan hänen ilmaisuaan. Osittain siksi teos on soinnin kannalta herkkää esitettävää eikä lievältä epävireisyydeltä tällä kerralla välttytty. Melodiat olivat mieleenpainuvia ja nautittavia. **Petri Aarnion** viulun ääni kantoi kuulaan kirkkaana ja erottui raikkaan solistisena kvartetin lämpimästä soinnista.

Kirkosta kirkkoon kesäyössä

KONSERTIT

Agricolan aikaan

Västanfjärdin uusi kirkko.

Kynttiläkonsertti

Västanfjärdin vanha kirkko.

Kemiönsaaren Musiikki-
juhlien konsertit 13.7.

Kemiönsaaren Musiikkijuhlien ikioma konsepti *Kirkosta kirkkoon* kuljetti kuulijansa Västanfjärdin uudesta kirkosta vanhaan kirkkoon kamarimusiikin säestämänä.

Ensimmäisessä konsertissa Avanti!-ensemble sekä sopraano **Tuuli Lindberg** tulkitsivat suomen kielen isän **Mikael Agricolan** sanoituksia muun muassa *Piae Cantiones* -laulukokoelmasta. Raukeasta ja rauhaisasta konsertista muodostui tasapainoisesti soinnut kokonaisuus, jossa kuulijalla oli mahdollisuus päästä kosketuksiin suomen kulttuuriperimän juurien kanssa.

Agricolan aikaan oli varsinkin Lindbergin hieno taidonnäyte. Sopraanon suoraviivainen tulkinta ja tarkka fraseeraus nousi konsertin keskiöön heti alkutahdeista lähtien ja pysytteli siellä viimeisiin säkeisiin saakka.

Uudesta kirkosta siirryttiin 1700-luvulla rakennettuun vanhaan kappeliin. Siellä *Kynttiläkonsertiksi* nimetty kokonaisuus jat-

koi sulavalla tavalla edellisen konsertin antia.

Tunnelmallisessa tilassa hämärtyvä kesäyö sai uuden äänimaiseman ensiksi jouhikkoa soittaneen **Ilkka Heinosen** johdolla. Hienosti aksentoitua ja dynaamista soittoa saapui tukemaan edellisessäkin konsertissa loistanut Lindberg. *Piae Cantiones* -tulkinnasta tunnelma vaihtui pehmeästi kitaristi **Petri Kumelan** musisointiin **Gregorio Huwet'n** *Fantasiaan*, jossa lämpimän vivahteikas ja selkeä äänimaisema loi hienosti kontrastia edelliseen esitykseen.

Illan ravistelevin numero syntyi kuitenkin viulisti **Diyang Mein** johdolla. **Henry Vieuxtempsin** *Capriccio "Hommage à Paganini"* oli vangitseva esitys, joka sisälsi dramaattista tekstuurien ja tunnetilojen käsittelyä.

Mein esitys oli kaikesa dramaattisuudessaan virkistävän erilainen illan muuhun tarjontaan suhteutettuna. Kaiken harmonisen raukeuden ja hiljaisuuden keskellä räväkkä teos onnistui laventamaan konserttikokonaisuuden tunneskaalaa sekä sitomaan yhteen kaiken aiemmin kuullun.

Mein esityksen jälkeen muut numerot vaipuivat ulkopuolella laskeutuvan kesäyön tavoin kohti kuulasta hiljaisuutta.

Aleksi Näsänen

Romantisk final på rik festival

Clara Schumanns 200-årsjubileum har i år föranlett flera konsertarrangörer att betona det historiska problemet med kvinnliga tonsättare, så ock i Kimitoön.

Huruvida detta påverkat valet av medverkande musiker vid festivalen må vara osagt, men med konstnärliga ledarna, syskonen Korkeala, förträffliga pianisten **Milana Chernyavska**, cellovirtuosen **Senja Rummukainen**, flöjtisten **Hanna Juutilainen** och som prima inter pares och pårmbildsflicka sopranen **Tuuli Lindeberg**, som medverkade vid sju av de tretton konserttillfällena, blir den feminina dominansen tydlig.

Clara Schumanns sångcykel med det lakoniska namnet *Sechs Lieder* fick en återhållsam och genomtänkt tolkning av Chernyavska och Lindeberg.

Piano och kyrkoakustik har aldrig varit vänner och jag är övertygad om att sångcykeln hade fungerat betydligt bättre i en intimare profan miljö.

ÄKTAMAKEN Roberts sagosvit Märchenbilder är det lätt att tänka som en kvällsaga för barn.

Satsernas ordning med två snabba satser omramade av två långsamma understryker denna tolkning, visst kan man uppleva hur barnen somnar in när den sista sagan/satsen tonar bort "med melankoliskt uttryck". Diyang Mei, altfiol och Milana Chernyavska, piano tolkade sagorna ömsint innerligt.

Som välbehövlig kontrast till det helromantiska programmet spelade Hanna Juutilainen en genom-

tänkt version av **Kaija Saariahos** sologestycke för altflöjt *Couleurs du vent*.

Musiken är äkta modernistisk musik och kunde – svårlyssnad – lika gärna heta "fågelsång"; lite lättköpt fann jag ljudbilden av vinden (vent) när tonsättaren tvingar flöjtisten att blåsa och pusta i flöjten utan ton-

bildning.

SOM DET behövs i en konsert som står med det självsäkra namnet "grande finale" avslutades konserten med en stor helhet, **Antonin Dvoraks** drygt 40 minuter långa Pianokvintett nr 2 A-dur.

Stråkkvartetten **Sonja och Katinka Korkeala**, **Hariolf Schlichtig** och **Senja Rummukainen** samspelade förträffligt med aktivt pådrivande pianisten Milana Chernyavska.

Dumka-satsens melankoli avbröts av den korta scherzo-satsen och kvintetten avslutades i finalsat-

Kimitoöns musikfestspel

- Avslutningskonsert i Kimito kyrka 14.7.
- Sonja och Katinka Korkeala, violin, Hariolf Schlichtig och Diyang Mei, altfiol, Senja Rummukainen, cello, Hanna Juutilainen, flöjt samt Tuuli Lindeberg, sopran och Milana Chernyavska, piano.
- Robert och Clara Schumann, Kaija Saariaho, Antonin Dvorak.

MILANA CHERNYAVSKA.
En förträfflig pianist.

sens allt intensivare, medryckande allegro. Den oroande fåtaliga publiken jublade.

Folke Forsman